

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాణ వేంకటనాథార్యః కవితార్పికకేసరీ |
వేదాంతాచార్యవరోణి మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ||

నేవా శ్రీ శ్రీనివాసరాఘవార్య మహాదేశిక విరచితా
॥ శ్రీలక్ష్మీనరసింహాపంచాశత్తు ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీలక్ష్మీనరసింహపంచాశత్తు ॥

నృసింహసూర్యం ఆచార్యం నృసింహం పరదైవతం |
ప్రాప్యప్రాపకభావేన ప్రపద్యే పరవానహం ||

భక్తుత్తాణపరాయణత్వం అతులం భక్తేషు సందర్భయన్
స్థూణాభేదనకర్గుణాపి ఘటయః దివ్యం దయాం అరభకే |
వ్యాప్తించ స్వయమేవ సాధునివో సరవిత్త సన్నాదయన్
దేవః శ్రీనృహరిః మదీయహృదయే జేజీయతాం సంతతం || 1 ||

వేదానామపి గోచరో న భగవాణ వేదైర్షి వేద్యో హరిః
భేదేనాసురపేశ్వని ప్రముదితః స్తుంభస్వ సాఙ్కాత్ అభూత్ |
దృష్టావ తృప్తిం అవాపుః అద్భుతవపుం కోపేన సామ్యం క్షణాత్
ప్రాప్తుం తం ప్రయతన్వ మానస మమ ప్రీత్యా సమీచ్యా సదా || 2 ||

ప్రఫ్లోదః పరభక్తిమోగమహాతః ప్రఫ్లోదయః మానసం
సరేవపూత్తమతామవాప్య నృహరిం సాఙ్కాచ్చ కుర్వణ్ణ స్వయం |
పూర్ణస్వణ్ణ పరమం ప్రపద్య ధరణావానందమత్యజ్వలం
త్వం చాశ్వాశ్రయ తాదృశం నరహరిం హో మానసాద్య స్థిరం || 3 ||

సాధూనాం పరిరక్షణాయ దురితధ్వంసాయ సద్గర్ిష్టాం
ధర్గుస్వ స్థితయే చ జన్మ లభతే యద్యద్యదాచేక్షితం |
సత్యం జ్ఞానమనంతముజ్ఞవలతరానందం సదా నిర్గులం
తద్ బ్రిహ్మా స్వయం ఉద్భభూవ జగతాం ఛేమాయ సింహాననం || 4 ||

భృత్యం రక్షితుం ఉద్యతో బహువిధాం రీతిం వరస్య స్వరన్
దివ్యం చాపి సుదర్శనం పిహాతవాణి బ్రిహోగ్రుక్తిసంమాననః |

భక్తం భృత్యం అనంతశోభనగుణారామం కిశోరం పరం
గాఢాశేషవిధానసౌభగమిదం సౌదర్శనం తే వపుః || 5 ||

ప్రఫ్లోదావనసంభృతేన వపుషా దివ్యేన సేవాం దిశన్
శ్రీలక్ష్మీనరకేసరీ వితనుతాత్ శ్రేయాంసి భూయాంసి మే |
మేన వ్యాపమిదం సమస్తభువనం యస్సన్నిధత్తే సదా
తస్మాదన్యమహేశ్ శ్రమేయ శరణం కవా కథం వా మనః || 6 ||

పైకుంఠే బహుశోభనే మణిమయైస్తంబైస్సహస్రైర్యతే
సచోవన్నేషమిద్యమానసుభగే పర్యంకవర్యే సదా |
రాజదాఖస్తరకోటితుల్యరుచినా సకాశమానః ప్రభుః
దుష్టే తామసదానవస్య సదనే జాతో హా మాం రక్షితుం || 7 ||

స్తంభః కిన్ను చకార భవ్యసుకృతం యః చేతనావాంచితః
తిష్ఠన్నేవ సమస్తలోకశరణం యోఽసూత సింహాననం |
నాయం దారుమయో న చోపలమయః స్తంభో న వా మృన్మయః
మానం శ్రీనరసింహజన్మనిలయో పైదూర్యవర్యత్తుకః || 8 ||

జాతః స్తంభవరం బభంజ నృహరిః చిచేధ వక్షస్సుణ్ణులం
భక్తుత్రాణకృతక్షణస్య నిఫిలం క్రూరత్విదం చేష్టితం |
ఉత్సంగే పితరం నిధాయ హృదయం నిరిఖద్య పుత్రం పరం
శాంతేన స్వయం ఆలిలింగ సుభగం వక్షః స్ఫురేనాదుఖతం || 9 ||

ప్రఫ్లోదే నరతాం నిరీక్ష్య నరతాం తత్యాజ నైవ స్వయం
తత్తాతే మృగతాముదీక్ష్య మృగతాం అంగీచకారాననే |
రూపవ్యాకరణం సమస్తజగతాం యత్కృత్యమాహరుఖాః
తద్రూపం న తృగస్య నైవ మనజస్యేత్యదుఖతం దృశ్యతే || 10 ||

వాస్తుత్వాహ పితా తదస్తి భువనే సరవిత్త పుత్రోఽవదత్
 న్యాచేచ్త దృష్టిపథం న యాతి భగవాణ ప్రపచ్ఛ కస్మాదితి।
 ఎతావదివ్యరతే హిరణ్యకశిఖా నైవ ప్రభుస్నంభవేత్
 పుత్రం హంతుం అథోద్యతో దనుసుతః తస్మాద్ధి జజ్ఞే హరిః॥ 11॥

సర్వవ్యాప్తం ఉశంతి దైవతవరే నారాయణే పండితాః
 సర్వంతర్వమనేన తాదృశమతి ప్రాజ్ఞా హి నిశిచనవ్యతే।
 స్థాణో జ్ఞానయతే తథైవ హి జడే ద్రవ్యే చ సత్తాం హరేః
 వ్యక్తం దర్శయతి స్కు సాధు తనవై తస్మై నమస్కా ఇమాః॥ 12॥

కోపః కంచన ధిక్కరాతి కరుణా చోరీకరోతి తరాం
 నేత్రం తామసరక్తమాంసలమతో దివ్యారవిందోజ్ఞవలం।
 హస్తా పాటనసంగినో పటుతరావాశ్లేషసువ్యాప్తుతో
 తాతే తత్తునయే విహోరసరణిః దివ్యా నృసింహాస్య నః॥ 13॥

పుత్రం నాశయతుం యదా ప్రవవృత్తే సంతం స్వకం దైత్యరాణ్
 ధూర్తం తం నిజఘూన దైవతవరః శ్రీమాణ నృసింహో హరిః।
 భేతవ్యం న కదాచపీ సాధుభిరిదం విశ్వస్య తచ్ఛసనం
 స్థాతవ్యం పరభక్తిమోగభరిత్తేః క్షేమాయ మోగాయ చ॥ 14॥

దివ్య జన్మ తథైవ కర్మ మనజా జానీథ యూయం మమే-
 త్వాహ శ్రీయదుపుంగవః కరుణయా తత్పుత్యం ఈణ్ణమహో।
 మూర్ఖాతః కథం ఉద్భవః దితిసుతధ్వంసః కథం వా గ్రుతం
 సౌమ్యక్రోర్యసమవ్యయః కథమివైకస్మై క్షణే జాయతాం॥ 15॥

స్తంభం స్వేన వినిర్మితం మణిమయం నిశిచత్వై తేవోజ్ఞతం
 గర్వాత్ యర్వంపితామహోదివినుతం గూఢం న వేత్తుం క్షమః।
 ధిక్కర్వై తనయం చ భీషణవచోగుంపైర్భలాదర్ధయన్
 దుర్దర్శం హి దదర్శ దివ్యపురుషం యాదృచిభుకం దైవతం॥ 16॥

కింతే సద్గు హరే! హిరణ్యకశిషోః స్తుంభో న జానాసి కిం!

భగ్వః కిం న పునః సురారిరపి తత్యాజి స్వయం జీవితం।
తస్మాత్ పుణ్యతమే వసామి సదనే తస్మైవ కిం నోచితం!

ప్రఫోదః పరమాప్రయో హి వసతి శ్రేష్ఠం తతః కిం గృహం॥ 17॥

విశ్వం రక్షితుం ఉద్యతేన విధినా దత్తే వరే దానవః

విశ్వం సచ్చవివర్జితం విహాతవాణి ధర్మం జఘాన స్వయం।
ధరోన్ని భాగవతాపరాధనిచయో రూపం నృసింహాత్మనా
ధృతావ తం నిజఘాన భూరియక్షనే ధర్మాయ తస్మై నమః॥ 18॥

ధూరీకర్తుమనా హిరణ్యకశిషుం ధూరీచకార శ్రియం

సా త్వజ్ఞాతవినిగ్రహో సకరుణా గుప్త్యై కదాచిత్ భవేత్।
తన్నామ్మేఖై హిరణ్యమస్త్యభిమతిస్తస్యా అపి స్వాదితి
మానం యోగనృసింహారూపం అభజత్ వందేచద్మభుతం దైవతం॥ 19॥

వృత్తిం కల్పితవాణి త్సోన జగతాం ధర్మస్య చోమ్మాలకం

హాతావ తవం నృహరే నభశురగణాణి భూమోకపి సుస్థాణి వ్యధాః।
స్వం స్వం భాగం ఆవాప్య శోభనధియో భూయస్తరాం ఫేచరాః
నిరీఖకాసునుఖమాప్నువణ మమ విభో శాంతిం విధతావదరాత్॥ 20॥

వేధా నిరవ్యుతిమాప పాకదమనో భూతిం పరాం యోగినః

సిద్ధిం స్తుతపనాం ప్రసూతిం అభజణ పుష్టిం తపస్యాధనాః।
సర్వే కింపురుషౌ మహాపురుషతాం విద్యాశు విద్యాధరాః

గంధర్వాపుష్టభగానైపుణమహో కిం కిం న సాధ్యం హరే॥ 21॥

కోపశ్యంతిమయో రవః మతిమయో దేవోనుకంపామయః

వీఙ్మా ధర్మమయో మనః ప్రియమయం శ్రోత్రే వివితామయే।
శాంపాస్తోషమయః కరో సుమమయో జహ్వా సుధామయ్యపి
జ్ఞానానందమయం భజామి నృహరిం రఙ్గమయం దైవతం॥ 22॥

యేన త్వం సురపైరిణం నిహాతవాణ శిశ్చేష యేనార్ఘకం
యేనైవాభయం ఆశ్రితేషు నిదధే దర్ఢే చ యేనాచలః।
పద్మం యేన ధృతం ధృతా చ హరిణి పద్మా సుభూత్రై సతాం
సోఽయం రక్షణదీక్షితస్తవ కరో మాం రక్షతాదన్వహం॥ 23॥

యఃఖం దుర్ధరం ఆన్వభావి శిశునా భూయస్తరాం దుర్వచం
తత్తోదాసి కుతః త్వదీయనిధనే కిం నామతాపస్తవ! |
స్వియేనైవ బలేన దానవసుతః సంరక్షితశేషు వయం
కాం శక్తిం పరభక్తిరూపమహితాం శ్రద్ధధృవే కథ్యతాం॥ 24॥

సింహస్తవం గిరికందరేషు వసతి సంప్రాప్య సమ్మాదనే
స్తంభే తామససద్గుని స్థిరతరం స్థాతుం కథం ప్రాభవః।
స్తంభం తం తరనా ప్రపిడ్య దనుజప్రాణాంశు కోలాహలాత్
మోదం సాధుజనే తనోషి భగవణ సంరక్ష మాం అర్ఘకం॥ 25॥

సింహస్నంతి వనే గిరో చ గహనే తుంగే స్వతనావ మృగాః
గుల్మై శైలపదే జనిస్తు విదితా తేషాం నిసర్గోచితా।
జాతస్తవం నరకేనరీ మణిమయస్తంభాత్ గృహోఽచరేః ప్రభో
సర్వేవేవ తతోఽచలేషు దదృశే నారాయణః కేసరీ॥ 26॥

వైకుంఠే ప్రలయే చ నీరభరితే కీరోబుధౌ వా సతాం
స్వాంతే పర్వతమూర్ధను శ్రుతిగిరాం చూడాపదే భూతలే।
సంధ్యాయాం శరణాగతార్తిదలనే ప్రఫ్లాదనామోద్గృతో
భక్తానాం పరితో విభాసి భగవణ శ్రిమణ నృసింహ ప్రభో॥ 27॥

ఎకం త్వం వ్యహనో హిరణ్యకశిపుం ప్రఫ్లాదహింసో లఖణం
సంఖ్యాతుం చ న పారయేర్ఘుమ కృతే జానీహి న త్వం త్తమః।
తావంతీహి వసంతి పుష్కలతయా పాపాన్యసంఖ్యాని మే
ప్రాజ్ఞానాం పరిభావకాని భవతో భీషాకరాణ్యప్యవేశో॥ 28॥

దృష్టం నైవ చ విశ్రుతం భగవత్స్నే రూపం అత్యద్భుతం
జాయా తే నిజగాద నైవ నికటే యాతి స్నే యా భీతితః।
తద్ భవ్యం వపురాతనోతు జగతాం భద్రాణి నిత్యార్థి నో
బ్రిహోశానముఖైర్వ్యదేవ బహుధా సంసేవితం శాశ్వతం॥ 29॥

పశ్యేమాదుభుతరూపం అంజలిభరా జీవేమ భూయస్తరాం
నందామాదుభుతచేష్టితేన నృహరేర్మైదామ దివ్యాస్మామాః।
దానాస్తస్య భవామ సాధు శృంఖవామానందపృత్తాదికం
ప్రభూమశ్శరదః శతం భగవతోఽజితా వయం స్యామ చ॥ 30॥

దివ్యాయాదుభుతకర్మణే దితిముతధ్వంసో ద్వ్యతాయానిశం
భవ్యాయ ప్రియకారిణే భగవతే శాంతోదితాయాత్మనే।
వైకుంఠాయ నృసింహారూపవహనాయానందసందాయనే
ప్రభోదప్రియసంభవాయ మహానే తుభ్యం నమస్యా ఇమాః॥ 31॥

స్తోత్రం తు కిం యతే మయా చపలతః కిం తేన దుష్టో ఽస్త్ర్యైపాం
తుష్టుశేషత కథమపి అనంతవిభవో ధనోయ భవేయం ధ్రువం।
జ్ఞానం సంకుచిత మమేతి విదితం క్షోదకమం నేతి చేత్
హంతాహం పరితోషమేమి భగవణ కాచిన్న హానిర్మమ॥ 32॥

బాహ్యదంబరలోకనేన బహావో భ్రామ్యంతి విజ్ఞానినః
బాహ్యదంబరమయ్యనంతమహామ! తవ్యం స్వీకరోషి ధ్రువం।
తేనైవాసురనాయకోఽపి నిధనం సంప్రాపితస్తత్పణాత్
హాత్మావైదంబరజాలమాశు నృహరే వాత్సల్యతో రక్త మాం॥ 33॥

కావ్యహం మందమతిః నృసింహావిభవః కేవ్తివ చింతా న మే
భీత్యా ఛైవ లిభామి నైవ పరితో వాచా సృంశామీశ్వరం।
ధూర్తత్వం మమ జాగరూకమనిశం స్యాన్మృతా బాలతా

రత్నేభయోఽపి యథాఽఽదరో భవతి తత్పేట్యాం తథా
మత్సుతో || 34 ||

అస్మాకం తు సుదర్శనం దితిసుతస్యాదశర్నం తత్త్వతః
ప్రఫ్లాదేన విశిష్టతా నరహరేరేతది సంభిద్యతే |
ప్రాయస్తే పురతస్యదర్శనమయం రూపం తతో దృశ్యతే
తాపత్స్రం మహాదుల్ఘణం కథమివ ప్రాప్యం రథాంగేన తే || 35 ||

కిం బ్రూయాం తవ వైభవం నరహరే! కాం వా సపర్యాం హాతాం
కర్తుం సంప్రతి సర్వదేవ సుభగాం తవ్వతోషిణీం సన్మతాం।
సరవిత్ర తవమసీతి రూపితమిదం తత్త్వం యది సీధ్యకురు
ప్రాయః ప్రైష్టతమం తథాఽన్యదపి వా ప్రీత్యా కృతార్థం కురు || 36 ||

వేదాత్మా నృహరే విభాసి కతమం రూపం ప్రపద్య శ్రుతో
కిం రూపం నమకస్య జాతు చమకస్యేత్యేవ సశియతే |
నేతిప్రత్యయవాణి హారణ్యకశిపుః భావేతరం భావయన్
నాస్తిప్రత్యయగోచరశ్చ చమకం త్వామాశ్రయే భూతయే || 37 ||

స్తంభోఽభిద్యత దానవస్య హృదయం తీక్ష్ణేర్ణఖైరంజసా
బ్రహ్మాదైవతవిదాం విచారసరణిః తూర్పం తు మార్ణికృతా |
ధవస్తాహమృతిరాశు పామరజనే నాదేన నిర్మాపితో
గర్వసేన విభేదయాద్య నృహరే మత్స్యపరాశిం క్షణాత్ || 38 ||

మాతా తవం నృహరిః నష్టైవ విదితో భేదః పుమాణి ప్రీతి వా
వఛోభేదనకర్మణా దృఢతయా జానే పుమాంసం పరం |
సాక్షిం తాకింకేసరీ మమ గురుః త్వామాహా సింహీం పరాం
న శ్రీనైవ పుమానితి ప్రథయితుం స్యాచేచప్పితం తేఽదుఖతం || 39 ||

మాతా తవం నహి మేయతాముపగతః స్నేహ్యా హి మేయం జగుః
స్ఫూర్ణా మానం అభూత్ మితో హి భవనస్తంబైకదేశే ద్రువం |

మాతృత్వం వ్యవృణోః నిజార్థకకృతే వాత్సల్యసంధుక్షితః
తత్తాతస్య తు మాపకో భవసి చేత్ క్లిష్టం సమస్తం ప్రభో || 40 ||

ప్రాజ్ఞస్తావం పరిచిన్వటే నరహరిం వైకుంఠకంతీరవం
మన్యే తే నరతాం కదాచిదపి తే నేచ్చంత్యకస్మాదపి।
వైకుంఠో హరిరేవ తస్య నిలయో లోకోనథ దేశోనపి వా
వైకుంతీయహరిర్భవేదపి కథం జ్ఞాతుం ప్రగల్భ వయం || 41 ||

స్తంభాత్ ఉద్భవ ఆశు నాశనమరేరాభలస్య సంలాలనం
యోగః పంకజయా విశిష్టహసనం చకదిభిర్దర్శనం।
సద్గున్యధ్వని మాన్సే సుమనసాం సద్వర్తనం సర్వదా
స్కుర్లుణాం పరమాదుభుతం చ నిఖిలం వృత్తం నృసింహం ప్రభో || 42 ||

సంధ్యాం త్వాం పరిచిన్వటే సుకృతినః సంధోన్యదితం దైవతం
సంధానం జగతాం నృసింహవపుషా సమ్యక్ త్వయా సూచితం।
సంధ్యా త్వం సమభూర్ధ్వరణ్యకశిషోస్మాయంతని తత్పుతే
ప్రాచీ మద్విషమే విభాసి భగవణ మాధ్యందిసీతి ధ్రువం || 43 ||

సింహాత్వం నరతోభయం త్వయి వయం ప్రేషామహే భాగ్యతః
కాంతారే నరగంధమాత్రరహితే శైలే గుహాభిర్యుతే।
సైవరం సంచరణం తవ ప్రియతమం జానామి సింహోచితం
కిం తే న స్వదతే నరత్వసుభగ్రం మచ్చిత్తసంశిలనం || 44 ||

దోషాణాం నిలయో హారణ్యకశిపుర్ణోషాణ గుణానాం నిధా
దధ్యో సీవయసుతేనపి హంత భవతివాత్యంతహంసోనథ భవత్।
దోషం తం పరికల్పణి కారణతయా జాతః ప్రదోషే స్వయం
దుష్టం ధ్వంసితవాణి తమైవ వృజినధ్వంసం విధతాన్వద్య మే || 45 ||

రామే రంజితమాన్సే రతికరే దివ్యాత్మనామన్వహ
సాఙ్కాన్మన్మన్మథమన్మథే రసమమే కృష్ణే చ దృగ్గోచరే।

రూపం తే పరమం సటాదిసహితం సైంహాం సదా భీషకం
కస్మాత్ విషితుం ఉత్సకాః ప్రతిదినం జానే న తే వైభవం॥ 46॥

సింహస్నయం నహి నేవ్యనే వనచరైసినుంపైస్తథాఽసైంహ్యర్థులైః
తావ్యం అత్యంతవిలక్షణం విసదృశం జ్ఞాతావ్ ద్రవంత్యేవ తే।
నేవంతే మునయస్తథైవ యతమో జ్ఞాతావ్ పరం పూరుషం
తస్మాదాదరమాతనోషి నృహరే సవవినే సాంప్రతం॥ 47॥

చింతా తీతవిభూతికస్య భవతః తత్త్వం మహాంతో జగుః
చింత్య సాధు విచిత్రరూపగుణకర్మాదైశ్చర్వరిషైరపి।
నిశిచ్చంతా ఇహ సంచరేమ బహుధా సంసేవమానాః ప్రభో
తావ్యం అత్యంతమూర్తిభిర్నవనవాభిరాఖ్యజమానం గిరో॥ 48॥

ప్రాప్తోదీ పరమా నచాస్తి భగవణ భక్తిస్త్వయి సేయసీ
ప్రాజ్ఞానాం అనువర్తనం చ నహి మే సంపద్యతాం కిం ను మే।
దేవి సా కరుణా న చాస్తి యది తే కా వా గతిస్సంభవేత్
మామారాదవ మందమఘ్యతితరాం శ్రీమన్నుసింహారథకం॥ 49॥

స్తోతుం న ప్రభవామి మందధీక్షణో జానామి చైతత్త ధ్రువం
మన్మః సార్థకతాం కడోమి వచసాం దివ్యత్రాష్టరామ్రేదనాత్త।
వాచా త్వం పీరతుఘ్యసీతి విదితం మజ్జలపునం స్వీకురు
శ్రేయస్సంతతిమాదరేణ పరతాం ఎతం స్తవం శ్రీహరేః॥ 50॥

ఆత్మేయః కవివాదిసింహగురూరాణీసేవారతో భూతమే
భక్త్యు శ్రీనిధిరాఘవస్సుమనసాం సేవాత్మికాం ఆతనోత్త।
మాలోలో మధుసూదనో మధుమయా మాతా తయా భార్య
మానోయై వేదశిరో గురుశ్చ ముదితాః ప్రీతాభ వంత్వన్వహం॥ 51॥

॥ ఇతి శ్రీలక్ష్మీనరసింహపంచాశత్త సంపూర్ణా॥